

המשורר הרצוח (ג)

גיום אפולינר
מצרפתית: בני ציפר

אפולינר לפני 1914

10. — שירה

בימיה הראשונים של שנת 1911 נראה צעיר מרושל רץ כמעלה רחוב אודון. פניו אחוזה התוזות הביעו חליפות שמחה אין-קץ ודאגה רבה. במבטו טרף כל שנקרה בדרכו, וכשסגר את עפעפיו בחתך כמלתעות, בלעו אלה תבל ומלואה, שנבראה-מחדש בלי הפוגה בעיני הרץ, שדימה לעצמו את הפרטים ולוא הזעירים ביותר של העולמות העצומים שחמד. קולות המונה ושאוה של פאריס דהדו מרחוק ובקרבת הצעיר, שעצר מתנשם ומתנשף כפורץ שעיף ממנוסותו ועתה נכון להסגיר את עצמו. קולות ההמון והרעש מסביב הצביעו מעל לכל ספק כי דורשי נפשו עומדים ללכדו, כגנב. פיו ומבטו היו מכווצים בארשת ערמומיות. לרגעים האט ממרוצתו ושקע ביוכרונות רחוקים ולרגעים החיש את צעדיו כשהוא מגייס את כל תעצומות נפשו כדי להסיט מדרכו את משא הזמן למען תתגלה האמת של מה שהווה, שהיה ושהיה.

נכנס הצעיר לבית חד-קומתי. על הדלת הפתוחה היה תלוי השלט

כניסה לאטלייה

צעד העלם בפרוזודור ארוך, אפל וצונן כל כך עד שחישב נפשו למות. בהידוק שיניים ובכיוון אגרופים הפעיל את כל כוחותיו לנפץ את הנצח לרסיסים והנה לפתע שבה אליו תחושת הזמן עם הישמע הולם השניות של אורלוגין. אלה נפלו כשברי זכוכית והשיבוהו לחיים ואת הזמן למסלולו. אך ברגע שהתכוון להקיש באחת הדלתות, התגברו פעימות לבו מחשש לא ימצא איש. הקיש בדלת וצעק:

"זה אני, קרואימנטל."

ומאחורי הדלת קרבו לאטם צעדים כבדים של אדם עייף או של מי שנושא על גבו משא אין-חקר, וכשנפתחה הדלת נראה הדבר באור הפתאומי כהיבראות של שני יצורים והתמזגותם המיידית.

באטלייה שנראה כאורווה לכל דבר רכץ לו בלי סדר עדר עצום של תמונות רדומות. הרועה שהופקד על שמירתן חיך אל ידידו.

על מדף עמדו ספרים צהובים ומרוטים כגושי חמאה. כשסגר האיש בכוח את הדלת הרופפת, הביא הרוח אל החדר יצורים אלמוניים שנאנקו בלי הרף בצווחות

קצרות על מיני מדווים שבעולם. זאבות רעבות ייללו מאחורי הדלת, חומדות את העדר, הרועה וידידו כאחד, כדי לירות במקום ההוא ממש את אבן הפינה לעיר החדשה. אך באטלייה עצמו חגגו ההנאות לגווניהן השונים. מחלון רב מידות שכיסה את כל הקיר הצפוני שרה תכלת השמיים כְּאֶשָּׁה. קרואימנטל פשט את מעילו שצנח ארצה כפגר של טבוע, התיישב על ספה והביט ארוכות בלי לומר דבר בתמונת השמן החדשה שעמדה על הכן. הצייר, בבגד פשתן כחול וברגליים יחפות, הביט גם הוא בתמונה שבה נרמזו שתי נשים בתוך ענן ערפילי צונן.

פרט הרה-אסון אחר באטלייה היה שבר מראה שחזק אל הקיר במסמרים מעוקמים; ים מוות עמוק ולא-נדלה שבקרעיתו רחשה אשליה של עולם שאינו בנמצא. כך גם מתקיים לצד האמנות הגילוי החיצוני שלה, שהבריות נתעים בו, וזה משפילם לאשפתות לאחר השגב שהעניקה להם האמנות. קרואימנטל, עודנו יושב, רכן לפניו והשעין את אמות ידיו על ברכיו. לאחר שהסיט מבטו מן התמונה טיילו עיניו אנה ואנה עד שנתקלו בשלט שהושלך על הרצפה ועליו נכתבה במכחול הכתובת הבאה:

אני אצל הביסטור הציפור מְבִנֵין

קרואימנטל חזר וקרא את המשפט שעה שהציפור מְבִנֵין עצמו הזין עיניו בתמונתו, מניע את ראשו, מתרחק, מתקרב. אחר כך פנה אל קרואימנטל ואמר: — "אמש ראיתי את אשתך."

— "מיהי," שאל קרואימנטל.

— "לא יודע. ראיתי אותה בלי לדעת מיהי. בחורה כהלכה. כמו שאתה אוהב אותך. יש לה פנים אפלים וילדותיים של מי שנועדות לייסר גברים. ועם כל החינניות שיש בידיים המושטות כדי להדוף, אין בה אותם גינוני אצילות שמשוררים אינם יכולים עמם, שאלמלא כן לא היה ביכולתם להתייטר. ראיתי את אשתך, שמעת? היא הכיעור והיופי בהתגלמותם; היא כמו כל מה שאנחנו אוהבים היום וטעמה מן הסתם כמו עלה דפנה."

אך קרואימנטל לא השית לבו לדברים ושיסע אותם כדי לומר:

— "חיברתי אתמול את השיר האחרון שלי בחרוזים. נָבֵל."

הָבֵל!

וכן את שירי האחרון בחרוז חופשי. (שים לב, בבית השני, השימוש במלה 'בת' הוא כמובן השלילי של המלה)

דף הסבר לתרופה חדשה

למה חזר היאלמאר

ריקים גביעי הכסף המטֶהֱר

כוכבי ערב

נהפכו לכוכבי בוקר

ולהיפך

המכשפה מיער הרולו

את סעודתה הכינה

מבשר סוסים. כך אהבה.

אך הוא בחל בארוחה

מְאִי מְאִי רְמָאָהוּ נִיָּא נִיָּא

ויחזרו כוכבי הבוקר

וייהפכו לכוכבי ערב

ולהיפך

ויקרא — בשם מארו

ובשם העיט החביב עלי

בת ארנמור

הכיני את שיקוי הגיבורים

— ברצון, לוחם רב תהילה

מְאִי מְאִי רְמָאָהוּ נִיָּא נִיָּא

ותיטול את השמש

ותטבלנה בים

כעקרות הבית

הממליחות בשר חזיר

אך אבוי! אילתיות רעבתניות

טרפו את השמש הטבועה

ותקיננו לעצמן פאות

מן הקרניים

מְאִי מְאִי רְמָאָהוּ נִיָּא נִיָּא

ותיטול את הירח ותעטפהו בתכריכים

כנהוג במוותם של רמי-מעלה וילדים קטנים ואזי, אך לאור הכוכבים הנצחיים הכינה מרקחת מְסִלְגִינְלָה אוֹפּוֹרְפִיָּה, זֶפֶת נוֹרְנִיָּה ומְסִמְאָרְק של הָאֵלְפִים להשקות את הגיבור מְאִי מְאִי רְמָאָהוּ נִיָּא נִיָּא

וימת כמו השמש

ותעפיל המכשפה אל צמרת אשוח

להאזין עד רדת הערב

לרחש הרוחות העזות שחדרו לבקבוק

ולמשוררים המשקרים בהיטבעם בהן צדקם

מְאִי מְאִי רְמָאָהוּ נִיָּא נִיָּא

החריש קרואימנטל רגע והוסיף:

— "לא אכתוב עוד אלא שיר אחד, חופשי מכל האילוצים, אפילו מאלה של הלשון. הטה אוזן, ידידי."

מאהֶוִידֶאנוֹמִי

רְאָנֶאנוֹקֶאליִפְנוֹרִידִיטוֹק

אֶקְסֶטֶאֶרְטִינֶאפּ + 0.1

א.ז.

טל': 33 — 122 פאם: פאם

אָ אָ אָ אָ אָ קטין

אָאָאָאָאָאָאָ

— "השורה האחרונה, קרואימנטל חביבי," אמר הציפור מְבִנֵין, "היא פלאגיאט מפרג. ס.ס. ז'ס." — "מה פתאום," מחה קרואימנטל. "אך שוב לא אכתוב שירה טהורה. ראה לאן הגעתי באשמתך. רצוני לעסוק בתיאטרון."

— "מוטב היה אילו הלכת להיפגש עם הבחורה שדיברתי אִתְךָ עליה. היא מכירה אותך ונראה שהיא מטורפת אחרֶיךָ. תוכל למצוא אותה ביער מְדוֹן ביום חמישי הבא, בְּמָקוֹם שאומר לך. תזוהה אותה על חבל-משחק שהיא תאחז בידה. שמה טריסטו באַלְרִינְט." — "טוב," אמר קרואימנטל. "אלך לפגוש את באַלְרִינְט וגם אשכב אִתָּה. אבל תחילה עלי ללכת אל אנשי התיאטרון להציג בפניהם את המחזה שלי, יֶקְסִימֶל ז'לִימִיט, שכתבתי באטלייה שלך בשנה שעברה תוך כדי אכילת לימונים."

— "עשה כרצונך, ידידי," אמר הציפור מְבִנֵין. "אבל אל תשכח את טריסטו באַלְרִינְט, אשתך לעתיד." — "כדברֶיךָ," אמר קרואימנטל. אך אני רוצה לקרוא לפניך עוד פעם את העלילה של יֶקְסִימֶל ז'לִימִיט. הנה היא לפניך:

"אדם קונה עיתון על שפת הים. מבית שחזיתו פונה אל הגן יוצא חייל שידיו הן נורות חשמל. ענק שגובהו שלושה מטרים יורד מעץ. הוא מטלטל את מוכרת העיתונים העשויה גבס וזו נשברת בנפלה ארצה. באותו רגע מגיע שופט. בכמה מכות תער הוא הורג את כולם, ואילו רגל המדדה את דרכה משתקת את השופט בכעיטה באפו, ופוצחת בשיר מלבב."

— "כפתור ופרח!" אמר הציפור מְבִנֵין. "אך אל תשכח. אנס אציר לך את התפאורות. הבטחת לי." — "איזו שאלה," השיב קרואימנטל.

11. — מחזאות

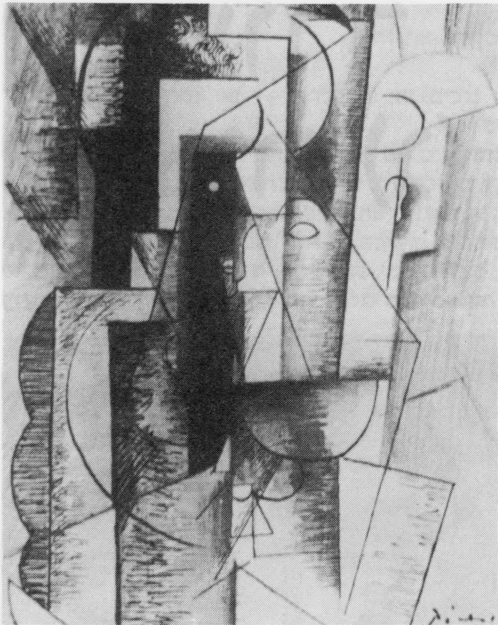
למחרת הלך קרואימנטל אל אנשי התיאטרון שהתאספו בביתו של מר פינגו, איש העסקים. קרואימנטל הצליח להיכנס פנימה לאחר שתחב כמה מעות לכפו של שומר הסף והתורן של מכבי האש. בלי בושא נכנס אל האולם שבו התכנסו אנשי התיאטרון, הבלברים, הסכינאים והסרורים שלהם.

קרואימנטל

רבתי אנשי התיאטרון, באתי לקרוא לפניכם את המחזה שלי יֶקְסִימֶל ז'לִימִיט.

אנשי התיאטרון

אנא בטובך, המתן מעט, אדוני, ונעמידך על הכללים הנוהגים אצלנו. הנה אתה יושב עמנו, עם שחקנינו, סופרינו, מבקריו וצופינו. הטה אוזן כמה שיותר ודבר כמה שפחות.

פיקאסו; ראשו של אפולונו

אופרה. — חמורו של בורידאן מהסס אם להשביע את רעבונו ולרוות את צמאונו. אתונו של בלעם מנבאת כי החמור ימות. היפהפיה בעור החמור חושפת את מערומיה לפני העדר החמורי. בעברו במקום, חשב חמורו של סאנשו שיוכיח את גרמיותו אם יחטוף את בת המלך, אך מאלו הכוגד מזהיר את רוחו של לה-פונטיין. הוא מכריז על קנאתו ומענה את חמור הזהב. מטמורפוזות. הנסיך ובת המלך נכנסים רכובים על גב סוס. המלך פורש מן המלוכה לטובתם.

מחזה פטרייטי. — ממשלת שוודיה תובעת לדין את צרפת על זיוף גפרורים שוודיים. במערכה האחרונה שורפים את שרידי של אלכימאי מן המאה ה-14 שהמציא את הגפרורים הללו במחוז פֶרְטֶאָ גוֹשָׁא. מחזה וודוויל. —

היה היה עגלון

שאל שכנתו צֶרֶחַ

אם תראי לי תִּסְלוֹן

אראה לך תִּמְטֶבֶת

הנה לך חומר לפרנס חיים ומלואם של מחזאי.

מר לאקוף, מלומד

בחור צעיר, חשוב גם להכיר את האקדוטות על תיאטרון. יש בהן כדי לפרנס שיחה של מחזאי צעיר; להלן כמה מהן:

פרידריך הגדול נהג להלקות את השחקניות. סבור היה שההלקה מעניקה לעורן גוון ורדרד שאיננו בלתי נעים למראה.

בחצרו של השולטן הטורקי מציגים את 'הגם הוא באצילים', אך כדי להתאימו לטעם המקום נהפך המאמאמושי לאביר מסדר-הביירות.

סָטִיל וְסֶטְרִיס שעשתה יום אחד את דרכה למיניץ, ראתה והנה נעצרה מרכבתה בידי השווד המפורסם של ארץ הריינוס שִׁינְדֶרְהָאָנס. לא נותר לה אלא לקבל את גורלה בהכנעה, ולרקוד לפני שִׁינְדֶרְהָאָנס באולם של פונדק. איבסן שכב פעם עם ספרדיה צעירה שצעקה ברגע הקובע:

"עוד! עוד! ... בלי הצגות!"

שחקן בעל־ידע טען בפני כי אין הוא אוהב אלא פסל אחד: הסופר הכורע. מעשה ידי מצרי שנים רבות לפני הספירה, והמצוי בלבורד... עם זאת מדברים פחות ופחות במר סְקְרִיב*, אף שהוא שולט עדיין ביד רמה בתיאטרון.

אנשי התיאטרון

אל תשכח את הסצנה שיש לשכתב ואת המלה האחרונה במחזה. וכלל שהצגות שלך נכשלו כך תיחשב מבריק יותר. מספר בהצגה חייב תמיד להסתיים ב־7 או ב־3 כדי להיראות אמין. ואל תשאל אף פעם כסף למי שאומר לך: "מעלים מחזה שלי בשלוש מערכות באודיאון" או "מעלים מחזה שלי בשתי מערכות בקומדי פראנסז". ולעולם תאמר כבדרך אגב: "אם אתה רוצה כרטיסי חינוס. יש לי כל כך הרבה עד שנאלצתי לתת כמה לשוער שלי." זה לא מחייב. בחור צעיר ניצל את שער הכושר והחל לשיר בתנועות

* סקריב הוא גם 'סופר', וגם שמו של מחזאי — אֶזְ'ן סקריב

יחסים. — הם תמיד מסוכנים בתיאטרון.

אבא. — אל"ף ועוד אל"ף הם ביי"ת.

תפוחי־עץ אפויים (לא קיים ביחיד). — מאכל מזיק לקיבה.

בוז. — מלה מיושנת שמילאה פעם בכבוד את מקום המלה של קאמברון.

רצונך בכמה כותרות למחזות? הם חשובים כשרוצים להצליח. להלן כמה שאי אפשר בלעדיו:

המתאר; ההיקף; המגדל; סביב סביב; הנשרים; לואיזון, יש לך כתמים בחולצה; הזדרו אט־אט; הכר המתפשט; ברחוב החמישים שמאלה; המכשפה הקלפית; אניה־רוג אותך נסיכי; החרשף; בית הספר לפרקליטים; הלפיד.

להתראות, אדוני. אל נא תודה לי.

מבקר גדול

רבותי, באתי לקרוא לפניכם את הביקורת על ההצלחה של אמש. אתם אתם? אני מתחיל.

האגרוף והמצלצלים

הצגות בשלוש מערכות מאת ה"ה ז'וליאן בינתיים, ז'אן דה לה פוס, פרוספר מורדוס, והגבירות נטאלי דה לאנגומוא, ג'יין פונטיין והרוזנת מ. מֶמְדֶּמֶנֶת. תפאורה אלפרד מון, ליאון מיני, אל. דה לֶמָאָר. תלבושות: ז'אנט. כובעים: וילהלמניה. ריהוט: הרנשטיין. תחבושות היגייניות: ואן פולר ושות'.

זכור לכל השבוי שהעז להפליץ לפני פרעה־סֶסֶטֶרִיס. לא נתקלתי בסיטואציה עזת־ביטוי יותר מכך עד שראיתי את ההצגה של ה"ה כנ"ל והגבירות כנ"ל. רצוני להרחיב את הדיבור על הסצנה שהרשימה כל כך בהצגת הבכורה, שבה מעז איש העסקים פְּרומִינוֹף להליל את השופט־החוקר.

ההצגה, הטובה ביסודה, לא ענתה, עם זאת, על כל הציפיות. האשה־הזונה, המנצלת עד תום את שיירי־אונן של מזק־משקאות ישיש, מותירה עם זאת רושם בל־ימחה המעמיד בצל את קליאופטרה ומאדאם דה פומפאדור כאחת. מר לאויל מצויין בתפקידו הקומי, והוכיח את עצמו כראש־משפחה במלוא מובן המלה. מדמואל ז'אנין בן־חור, כוכבנית צעירה של המחר, מגלה רגליים חטובות. אך תגלית הערב היתה גב' קורא־דגור, שללבה הרגיש כבר יצאו מוניטין. זו שיחקה בטבעיות נוגעת־ללב את סצנת ההתפייסות. לסיכום, ערב מהנה המבטיח ארוחה חגיגית לכבוד הצגת ה־100.

אנשי התיאטרון

בחור צעיר, עתה נגלה לך כמה נושאים של מחזות. אילו היו נכתבים בידי מחזאים ידועי־שם היינו מעלים אותם, אבל אלה יצירות מופת של אלמונים שהופקדו בידינו, ואשר משום מראה פניו המעורר אמון אנו פורשים אותן לפניך.

מחזה עם מוסר השכל. — הנסיך מסאן־מָקוֹ מוצא כינה בשער ראשה של רעייתו ומוכיח אותה על פניה. הנסיכה לא שכבה מזה שישה חודשים אלא עם הוויקונט דה דאנדאלופ. הזוג מוכיח על פניו את הוויקונט — שלא שכב אלא עם הנסיכה ועם מאדאם לאפולי, אשתו של שר. הוויקונט מפיל את הממשלה, ורוחש בוז עמוק למאדאם לאפולי.

מאדאם לאפולי מוכיחה את בעלה על פניו. התעלומה נפתרת כשמגיע מר בִּיפִיֶה, חבר הפרלמנט, הוא מתגרד בראשו. מפשיטים אותו עירום. הוא טוען כי בוחריו מוכי כינמת. לבסוף הכל שב אל מקומו בשלום. שם המחזה: הפרלמנטריום.

מחזה אופי. — איזבל לאֶפּוּשָׂא מביטיחה לבעלה החנווני כי תהיה נאמנה לו. באותו רגע היא נזכרת שהביטיחה בדיוק אותו הדבר לז'יל, השוליה של בעלה. היא סובלת מכך שאין ביכולתה ליישב את נאמנותה עם אהבתה.

עם זאת מפטר לאֶפּוּשָׂא את ז'יל. אירוע זה מסמל את ניצחון האהבה, ורואים את איזבל עובדת כקופאית בחנות כל־בו שבה עובד ז'יל כנער שליח. שם המחזה: **איזבל לאֶפּוּשָׂא.**

מחזה היסטורי. — מחבר הרומאנים הנודע סטנדאל עומד בראשו של קשר בונפטיסטי המסתיים במות־גבורה של זמרת־אופרה בשעת הצגה של דון ג'ובאני בסקאלה של מילאנו. מכיוון שסטנדאל הסתתר מאחורי פסודונים, לא אונה לו כל רע. תהלוכות מרהיבות, דמויות היסטוריות.

קרניאמנטל

רבותי, אני מודה לכם על קבלת הפנים הלכבית שזיכיתם אותי בה, ואני סמוך ובטוח שאלמד רבות מכל מה שאשמע.

השחקן

אָרְכוּ תפקידי כחיי שושנים

אך אמי, מה אֶהְבֶּה את גלגול נשמותי

כל־ימים של פְּרוֹתָאוֹס מְשֻׁנֶּה־הַפְּנִים

בימאי ותיק

התזכירי גבירתי! בליל שלג, ב־1832, התדפק אלמוני שתעה בדרך אל דלתה של חווילה השוכנת בפאתי הדרך המובילה משאנְטֶבּוֹן לסוֹרְנֶטָה.

המבקר

היום, כדי שמחזה יצליח, חשוב שמחברו לא יחתום עליו את שמו.

מוביל הדוב אל דבּו

התגלגל באפונים

עשה כמו מֶת... עשה כמו מינקת

צא במחול הפולקה... ועכשיו מאזורקה.

מקהלת השתיינים

מיץ גפנים

אדום כשנים

הבה נמלא כוסנו

כאוות נפשנו.

מקהלת האכלנים

רעבים לבשר

ראו, הו צֶרֶחַ

לא נותר

דבר בקֶרְדָּה

שתיינים

בפני להבים

הבה נשתה

מיץ ענבים

ר.ד. ר.ק. פלנג, השחקן, השחקנית, המחזאים (לצופים)

שלם! שלם! שלם! שלם! שלם! שלם! שלם! המטיף

התיאטרון, אחים יקרים, הוא בית־ספר לשערוריות, בית עולם לנשמה ולגוף גם יחד. שאלו את עובדי הבימה ויאמרו לכם שהכל רמאות בתיאטרון. מכשפות ישירות יותר ממורגאן מצליחות להיראות בו כנערות בנות חמש עשרה.

מה רב הדם הנשפך במלודרמה! אני אומר זאת באמת, אף על פי שהוא מלאכותי: הדם הזה רובץ לפתחם של השחקנים, המנהלים, הצופים, עד דור שביעי.

Ne mater suam*, נהגו הנערות משכבר הימים לומר לאמותיהן. היום הן שואלות: "הנלך לתיאטרון הערב?"

אומר לכם בכנות, אחי. מעטים המחזות שאינם מסכנים את הנשמה. מלבד חיזיון הטבע, אינני מכיר אלא את הליצן המְפִלֵץ שאפשר ללכת לראותו בלי פחד. זה האחרון, אחי, הוא מחזה גאלי ובריא. הרעש מפעיל את בלוטות הצחוק, מגרש את השטן מן החלציים ששם משכנו, ובדרך זו עלה בידי אבות הכנסייה שהתנזרו במדבר לגרש מתוכם את החטא בכוחות עצמם.

אם של שחקנית

עשית פלו... שארלוט?

השחקנית

לא, אמא, יש לי גֶפְפִּים.

מר מוריס ברואָסר

הנה לכם מה שקוראים דאגת אם.

מחזאי שמחזה אחד שלו

נתקבל בקומדי פראנסז

ידידי, אינך נראה בדיוק בקו הבריאות. הבה אלמד אותך את משמעם של כמה מונחים בעגת התיאטרון. הסכת ושמע וחרות אותם בזיכרוןך במידת האפשר.

אָכְרוֹן (כ' רפויה או חֲפִית ad libitum) — נהר השאול ולא נהר הגיהנום

אמנים (שני מינים) — נהוג לכנות במונח זה רק שחקן או שחקנית בקומדי פראנסז

אח. — להימנע מלצַרֵף לשם עצם זה את התואר 'קטן'.

התואר 'צעיר' הולם יותר.

נ.ב. — הערה שאינה תקפה באופרטה.

high life. — ביטוי צרפתי־טהור שתרגומו לאנגלית

הוא fashionable people.

* בלטינית: אמי, האם לדקום?

מפוקפקות שירים מזורים לנעימות מגרות, מצועצעות וסוחפות.

מר פינגו
יש לו פלפל, אדוני, פלפל חריף
מר לאקוף
אדום או שחור?

מר פינגו
לא! טעיתי. יש לו קוצים בתחת.
הוא מפרסם כמו כרס של ארכיגמון.

מר לאקוף
קרא לילד בשמו. לא בכרס מדובר.

מר פינגו
איזה משחק, אדוני. איזה משחק! הוא היה מזיל דמעות מעיני תנין, ויש בו הכל כדי למצוא חן בעיני איש ספר ואיש עסקים כאחד.

קרוניאמנטל
להתראות, רבותי, חן חן לכם. ואם יורשה לי, אשוב בעוד ימים אחדים. עלה בי הרהור שמא המחזה שלי עדיין אינו מושלם דיו.

12. — אהבה

בבוקר אביב הגיע קרוניאמנטל, על פי הוראות הציפור מכנין, אל יער מדון והשתרע לצלו של עץ נמוך פארות.

קרוניאמנטל
אלי! עיף אני, לא מהליכה אלא מבדידות. צמא אני ולא לין, מי דבש או בירה, אלא למים, מים זכים ביער נאה זה שבו גומעים העשב והעצים טל מדי בוקר, אך אף לא מעיין אחד מציע את מימיו לנוסע הצמא. בטני שוקקת מן המסע. לא לבשר ולא לפירות, אלא לחם, לחם רך ותפוח כשדיים, לחם עגול כמו ירח וזהוב כמוהו.

אזי קם ממקומו ונכנס אל מעבה החורש עד שהגיע לקרחייער, שם נקבעה הפגישה עם טריסטו בארלינט. העלמה לא באה עדיין. וקרוניאמנטל שהתאוה למעיין גילה כי בכוח רצונו או ליתר דיוק בכוח כשרון הגששות שלא ידע כי נחן בו, יכול להוציא מים זכים מן האדמה שזרמו להם בנחת בתוך העשב. קרוניאמנטל כרע על ברכיו וגמע בשקיקה מן המים כששמע קול אשה מזמר מרחוק:

דנדיגידן
רועת-בקר, חמדת-מלכים
ירד ירדה למעיין
דנדיגידן
במשעול בין שדות חוחים

אל המעיין המתפתל
היגיע? לא יגיע?
הנה בא לו השלומיאל
אל המעיין המתפתל
ויפיייה, אל תפריע

קרוניאמנטל
האם כבר נתונות מחשבותיך, לזו הנושאת קולה בזמר? אתה לועג בכינוניותך לקרחייער זו. האומנם סבור אתה שנבראה מעוגלת כשולחן-עגול למען השוויון בין הבריות ותקופות השנה? לא ולא! קרוניאמנטל. מי כמוך יודע, הימים אינם דומים זה לזה. סביב השולחן העגול אין הגיבורים שווים זה לזה: אחד, השמש מכה בפניו ומסנוורת אותו, ומקץ זמן מה נעה במסלולה ומסנוורת את שכנו. אחר, צילו מוטל לפניו. כולם גיבורים, ואתה עצמך גיבורתהילה, ועם זאת אין הם שווים זה לזה יותר מן היום והלילה.

הקול
שלומיאל אווז ביד
זר שושני-תפארת
המלך בא — שלום, רועה
ואתה שלומיאל, הסתלק
ושוב בפעם אחרת

קרוניאמנטל
קולות נשים נשמעים תמיד לענגיים. האם מזג האוויר תמיד יפה כל כך? מישוה כבר קולל במקומי. נעים במעבה החורש. אל תטה אוזן לקול אשה. שאל! שאל!

הקול
שלום, רועה, חזק חבקיני
אהבתך נא הטעימיני
— אהה, מלכי הפרה הרה
— האומנם יקירה
— גם אמתך, איזו צרה.

קרוניאמנטל
זו המזמרת כדי למשכני אחריה תהיה בוכה כמוני ורקדנית גרועה.

הקול
הפרה שהתעברה
כרעה ללדת עם הסתיו
שלום למלך דנדיגידן
הפרה כבר התעברה
ולבי כה ריק עכשיו

הזדקף קרוניאמנטל על קצות אצבעותיו לראות אם יבחין במי שחשקה נפשו בין הענפים.

הקול
דנדיגידן
מה קר הלילה כאן לבד
אך שלומיאל הנה מגיע
בוא מהר, תן לי יד

בקרחת היער הופיעה עלמה חטובת-גוף ושחרחרת. פניה אפלים ובהם עיניים נוצצות רצוא ושוב כציפורות זהובות-נוצה. שערותיה הקצרות שלא כיסו את חלקת צווארה, היו פרוצות, וסמיכות ושחרחרות כיער בלילה, ועל פי חבל הקפיצה שהחזיקה בידה זיהה בה קרוניאמנטל את טריסטו בארלינט.

קרוניאמנטל
עד כאן, ילדה חשופת-זרועות! אלך אני לקראתך. מישוה שותק מתחת לעוזרד ועלול לשמוע אותנו.

טריסטו
מי שהורתו מביצה כבן טינדארוס. אני זוכרח את אמא צנועת ההליכות סחה לי על כך לעתים בערבים הארוכים. אוסף ביצי הנחשים הוא כן-נחש בעצמו. אני פוחדת מן הזיכרונות הישנים.

קרוניאמנטל
אל תיראי, ילדה חשופת זרועות.
הישארי עמי. יש לי נשיקות מלוא שפתיים. הנה, הנה.

פיקאסו; פלאקאט; גיום אפולינר כתותחן

אני מניח אותך על מצחך, על שערך. אני נושך את שערך המדיף ניחוח קדומים. אני נושך את שערך המתפתל כתולעים על גוויה. הו מוות, הו מוות עטוי רימה. יש נשיקות בשפתי. הנה, הנה, על ידיך, על צווארך, על עיניך, על עיניך, על עיניך. יש לי נשיקות מלוא שפתיים, הנה, הנה, לזהטות כקדחת, כדי להדביקך בכשפי, נשיקות, נשיקות טרופות, על אוזנך, על רקתך, על לחיך. חושי את חיבוקי, התקפלי ללחיצת זרועותי, היי לאה, היי לאה, היי לאה. יש נשיקות בשפתי, הנה, הנה, טרופות, על צווארך, על שערך, על מצחך, על עיניך, על פיך. כה עז רצוני לאהוב אותך ביום אביב זה, שבו אין עוד פרחים על ענפי העצים, החונטים את פריים.

טריסטו
הנח לי, הסתלק, אשרי האוהבים זה את זה, אך אינני אוהבת אותך. אתה מבהיל אותי. עם זאת, אל נא תתייאש, משורר. שמע בקולי. האימרה הטובה ביותר שלי היא: הסתלק!

קרוניאמנטל
אבוי! אבוי! שוב לנדוד, ללכת עד אשר יעצרני האוקיינוס, מעבר לשדות הערער, ליערות האשוח מרבצי הכבול, העזים, ענני האבק, דרך יערות, ערבות, בוסתנים, גני אושר אין-קץ.

טריסטו
הסתלק. הסתלק. הרחק מניחוח הקדומים של שערי, הו אתה השייך לי.
וקרוניאמנטל הלך לו בלי להסב מבטו אחורנית; זמן רב היה אפשר להבחין בו בין העפאים אך גם כשנעלם עוד נשמע קולו דוֹעך והולך.

קרוניאמנטל
הֵלֵךְ בלי מקל, צליין בלי מטה ומשורר בלי קלמר. אני החלש מכל בני-תמותה. שוב אין לי דבר ואינני יודע דבר...

וקולו לא הגיע עוד לאוזני אוהבתו טריסטו בארלינט, שהביטה באותה שעה בכבואתה במעיין.

בימים משכבר בראו נזירים את יער מלון

הנזירים
השמש שוקעת לאטה, ועם שאנו מברכים אותך, אלוהים, אנו הולכים לישון במנזר, על מנת להשכים ולצאת בטרם שחר ליער.

יער מלון
יום-יום, יום-יום, להקות נואשות של ציפורים חרדות רואות את קניניהן נרמסים ואת ביציהן נשברות עם כרוע הגזע להלמות הגרון וטלטלת הענפים.

הציפורים
הנה קרבה ובאה שעת בין-הערכיים המתוקה, כשבאים בתולות ובחורים לחולל על הדשא. ובפי הכל נשיקות המבקשות לצנוח כפרות בשלים-מדי או כביצה לפני הטלחה. הביטו, הביטו בהם רוקדים, מתגפפים, מתמזמזים, מפזמים מערבית עד שחרית, שהינה אחותה הלכנה של זו הראשונה.

נזיר אדמוני (באמצע התהלוכה)
אני פוחד לחיות ואני רוצה למות. ייסורי האדמה. עבודה, איזה ביטול זמן...

הציפורים
חן חן לכם מנתצי ביצינו
חביתה הנה רוחשת על כירת ביתנו
כאן כאן
ימינה פנה
ואחר כך שמאלה
וישר
מאחורי אלון גדוע
שם שם שם

קרוניאמנטל (בימים משכבר, ליד יער מלון, מעט לפני בואם של הנזירים)
הרוחות נסוגות מפני, היערות כורעים לרגלי ונעשים

טיול משפחתי

קניץ קניץ וישם גבול השמורה. מקנה עטור סוף ואקליפטוסים שחים פחם אל המים. גבר בודד נצב על צוק פרפר נשא ומתבונן סביבו המעגן המוצל בגדה מנגד נעזב ואין זכר ליושקיו חוץ מבולוק אבן על השרש המשתרג למרגלות העץ עליו ציר קדם ילד בצבעי אצבעות.

הרחק בעקול הדרך המקיפה את הברכה מבצבצות שתי דמויות. בראש הולך אותו ילד מניף קנה ארץ ובקבוקו אמו עם שקית צידה.

אני קורא אליהם בקול המדהדד בערכה הם מבחינים בי ומחישים צעדיהם הילד פורץ בריצת שמחה מנופף ידים לכל הכוונים

הנה הם חותרים לעברי בין הקוצים מסיטים בזהירות שרביטים סגלים החוסמים את השביל.

לו מקל בידי הייתי נשען עליו שבע עלילות משקיף על התנועה במרחבים מתחמי כנותנאל בומפו בצירור בפזמק העור.

החלקתי

החלקתי בעקשנות על חלקת בשורה המגרה

ולא נעניתי

ובכף ידי חשתי רק את מדקרות קוצי הספרס שננעצו קדם בעורי (דקים פחוט השערה) בגלל קלוף לא זהיר כמו הלטוף הזה

איך גופך

איך גופך נמס ואיך כמהתי למנוחת ראשך על כתפי ואיך לרגע הדפנו מעלינו את החיים

צורד. תזדקק לגוגל מוגל כדי לטהר את גרונך. קרבתי אליך במחול. האם לא יהיה אפשר למשוך אותך אחרי בדרך זו מן המצב שנקלעת אליו?

קרוניאמנטל הכלים! אך אמור לי מי לימד אותך לרקוד.

פאפונא המלאכים בכבודם ובעצמם היו מורי למחול.

קרוניאמנטל המלאכים הטובים או הרעים? אך אין זה משנה, אל תטריח עצמך. לי היו כל המחולות לזר, חוץ מאחד שהייתי רוצה עוד לדעת, זה שהיוונים הכתירו בשם קורדאקס.

פאפונא אתה עליו, קרוניאמנטל. הבה אם כן נשתעשע. אני שמח שבאתי הנה. אני אוהב עליזות. אני מאושר! ופאפונא, בעיניים נוצצות, עמוקות ומתהפכות, חכך את ידיו וצחק.

קרוניאמנטל אתה דומה לי!

פאפונא לא בהרבה. אני מאושר לחיות, ואתה מבקש נפשך למות ליד המעיין.

קרוניאמנטל אך האושר שאתה מתגדר בו, התשכחו? והתשכח את אושרי שלי? אתה דומה לי! אדם מאושר חוכך את ידיו, ואתה כך עשית בדיוק. איזה ריח מדיפות ידך?

פאפונא ריח מוות.

קרוניאמנטל חה! חה! חה! המאושר מדיף אותו ריח שמדיף המת. חכך את ידך. מה מותר המאושר מן הפגר! גם אני מאושר, אף שלא יעלה בדעתי לחכך את ידי. היה מאושר, חכך את ידך! היה מאושר עוד יותר. היודע אתה עתה את ריח האושר?

פאפונא היה שלום; אם החיים אינם נחשבים עוד בעיניך, שוב אין טעם לדבר אתך. ובשעה שפאפונא התרחק אל תוך הלילה, שבו מתנוצצים אלפי עיניים של חיות שמיימיות חסרות-גוף, קם לפתע קרוניאמנטל על רגליו וחשב: "חסל סדר הטבע והזיכרונות שהוא מעלה בי. למדתי דיי על החיים, הבה ואשובה לפאריס, לחפש את טריסטוז באלרינט רבת-החן האוהבת אותי עד טירוף."

פרק אחרון בגליון הקרוב ■

הוא כרע על ברכיו והתפלל לפני המעיין. באותה שעה שפכה טריסטוז את מרי שיחה.

טריסטוז הו משורר, הנפלת בקסמי המעיין? הו אלי, השב לי את אהובי! בוא! אני יודעת שירים כה יפים.

קרוניאמנטל למעיין יש קול פכפוך.

טריסטוז יהא כך! שכב עם מאהבתך הקרה, שתטביע אותך! אך אם תחיה, תהיה שלי ובקולי תשמע.

היא הלכה לה, ובינות עצי היער עתיר הציפורים המציצות זרם ופכפך המעיין, והתמזג בקול בכיו של קרוניאמנטל, שדמעותיו התערבו באדוות אהבתו. הו מעיין! אתה הפורץ כדם מפצע. אתה הצונן כשיש, ועם כך, חי צלול, נוזלי. אתה, המתחדש לעולם והנשאר לעולם כפי שאתה. אתה, המחיה את גדוהך המתכסים ירקות, אני אוהב אותך. אתה אלוהי ואין בלתך. אתה תרווה את צמאוני. אתה תטהר אותי. אתה תלחש באוזני את זמרתך הנצחית ותיישני בערב.

המעיין מעמקי אפיקי הצר ברפוד זוהר מרגליות, אני שומע את קולך הערב, הו משורר שנפל בקסמי. את אַנְלוֹן אני זוכר, שם יכולנו לחיות, אתה כמלך-הדיג ואני הייתי מצפה לשוכך מתחת עצי התפוח. הו איי התפוחים! אך מאושר אני לשכך באפיקי שלא יסולא בפז. אבני האחלמה יפות למראה. אבן הכחל כחולה יותר משמים בתפארתם. המלכית מזכירה לי שדה מרעה. שהם, אַנְך, אָקט, בדלח. הערב תנצצו בשלל צבעים. כי הערב אחגוג לכבוד אהובי. אבוא לבדי, כיאה לבתולה. את אוננו כבר הוכיח אהובי המשורר, ומתנותיו יקרות ללבי. את עיניו הדומעות נתן לי, שני עיניות מקסימים הנשפכים אל פלגי.

קרוניאמנטל הו מעין רב-פריון, מימך נדמו למחלפות. הפרחים צומחים סביבך, ושנינו נאהב זה את זה לנצח.

לא נשמע אלא ציוץ הציפורים ורחש העלים, ולעתים חיבוטי כנפיים של ציפור משתכשכת במים.

בחורש הקטן הופיע בחור טורזן: היה זה פאפונא האלזיראי. הוא קרב אל המעיין בצעדי מחול.

קרוניאמנטל אני מכיר אותך. אתה פאפונא, שלמד במזרח.

פאפונא הוא ולא אחר. הו משורר מערבי, באתי לחלות את פניך. נודע לי על המהפך שעברת, אך אומרים שעוד אפשר להתייחד אתך לשיחה. איזו לחות! מה הפלא שקולך

למסילה נרחבת, עם פגרים זעיר פה זעיר שם. הנוסעים פוגשים באחרונה בפגרים רבים מדי, פגרים פטפטניים.

הנזיר האדמוני אינני רוצה עוד לעבוד, אני רוצה לחלום ולהתפלל.

הוא השתרע, פניו נשואים השמימה, על אם הדרך הנטועה ערבות בצבע ערפל.

עם עלות הלבנה ירד הלילה. קרוניאמנטל ראה את הנזירים כורעים ברך סביב גופו הדומם של אחיהם. או אז שמע יללה קצרה, צעקה חלושה שגוועה באנחה אחרונה. ואט אט עברו הנזירים בסך לפני קרוניאמנטל, שהתחבא מאחורי קבוצת ערבות.

יער גלוריד רצוני לגרום שהגבר הזה יתעה בין רוחות הרפאים המרחפים בין עצי הלבנה. אך הוא נמלט אל העתיד והנהו חוזר.

שאון טריקת דלתות רחוקות, ולאחריו רעש רכבת נוסעת. מסילה רחבה, מכוסה עשב, רצופה גזעי עצים ובשוליה סלעי ענק. החיים מאבדים עצמם לדעת. שביל למהלך בני-אדם. מעולם לא התעייפו. מנהרות מלאות אוויר מזוהם. גוויות. קולות קוראים לקרוניאמנטל, הוא רץ, הוא רץ, הוא יורד.

בחורש הנאה טיילה לה טריסטוז אפופת שרעפים.

טריסטוז לבי עצוב בלעדיך, קרוניאמנטל. אהבתי אותך בלי משים. הכל ירוק. הכל ירוק מעל לראשי ומתחת לרגלי. איבדתי את שאהבה נפשי. יהא עלי לחפש אחריו כאן או כאן, פה ושם, ובין כה וכה יימצא ודאי משהו שימצא חן בעיני.

קרוניאמנטל, ששב מן הימים משכבר, צעק צעקה גדולה לפני שהבחין בטריסטוז בראותו שוב את המעיין.

קרוניאמנטל אלוהות! מי את? איה צורתך הנצחית?

טריסטוז הנהו יפה יותר מאי פעם ומהאחרים... שמע, הו משורר. מעתה שלך אני.

בלי לשאת עין אל טריסטוז, נרכן קרוניאמנטל אל המעיין.

קרוניאמנטל אני אוהב מעיינות. הם מסמלים את האלמוות, כשאנים מתייבשים. המעיין הזה לא יבש מעולם. ואני מחפש אלוהות, אך רצוני שהיא תתגלה לעיני בכל נצחיותה. ומעיני לא יבש מעולם.